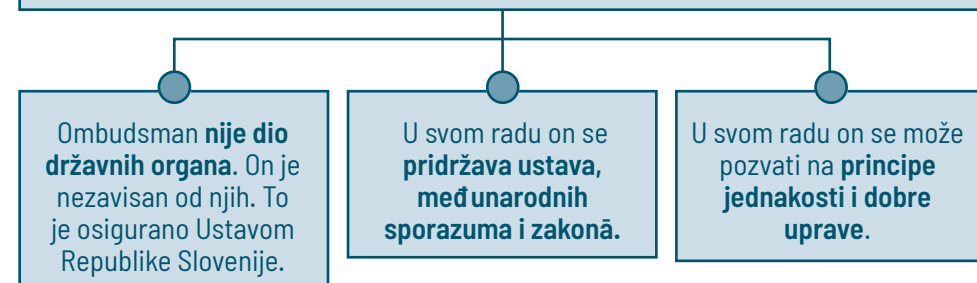

UKRATKO O OMBUDSMANU

Ombudsman je **nezavisna državna institucija** koja vodi računa o zaštiti i promovisanju ljudskih prava u Sloveniji. Mandat Ombudsmana zasniva se na Ustavu Republike Slovenije i Zakonu o Ombudsmanu za ljudska prava. Od 24. februara 2019, Ombudsman za ljudska prava Republike Slovenije je **Peter Svetina**.

Ombudsman **nadgleda državne organe i ograničava proizvoljno miješanje u ljudska prava i osnovne slobode:**

Rad Ombudsmana je **raznolik** i zato je njegov sadržaj organizovan na sljedeći način:

ŠTA RADI OMBUDSMAN?

- On **razmatra žalbe** pojedinaca.
- Daje prijedloge, preporuke, kritike i mišljenja:**
 - bilo kom državnom organu sa tačke gledišta ljudskih prava u slučaju koji se razmatra, bez obzira na vrstu ili nivo postupka pred državnim organom;
 - Vladi ili državnom Parlamentu u vezi s izmjenama zakonā i drugih propisa, državnim organima u cilju unapređenja njihovog rada i odnosa prema strankama; u redovnim i posebnim izvještajima u kojima upozorava na sistemske nedostatke i izvještaje o zaključcima; u saopštenjima za javnost i javnim nastupima.
- U određenim okolnostima, Ustavnom sudu podnosi žalbu ili zahtjev za pokretanje ocjene ustavnosti i zakonitosti propisa.
- Ombudsman priprema godišnje izvještaje u kojima daje brojne preporuke različitim državnim organima.
- Sastavlja druge izvještaje međunarodnim organizacijama ili institucijama o stanju ljudskih prava ili vladavini prava u Sloveniji i saraduje sa različitim međunarodnim organizacijama, organima i institucijama.

ŠTA OMBUDSMAN NE MOŽE DA RADI?

- Ombudsman nije upravni organ te zato **ne donosi zakonski obavezujuće odluke:**
 - ne može natjerati druge državne organe da sprovedu njegove preporuke ili stavove;
 - ne može ispraviti neregularnosti umjesto nadležnih organa.
- Ombudsman se ne bavi slučajevima koji su predmet sudskog ili drugog pravnog postupka osim ako se radi o neopravdanom kašnjenju ili očiglednoj zloupotrebi ovlaštenja.
- Ombudsman nema neposrednu nadležnost nad privatnim licima niti nad kompanijama u privatnom vlasništvu.

Izdao: Ombudsman Republike Slovenije, Ljubljana 2023. godine

REPUBLIKA SLOVENIJA

OMBUDSMAN ZA LJUDSKA PRAVA

KADA SE OBRATITI OMBUDSMANU ZA LJUDSKA PRAVA?

Ako uočite nepravdu, ostvarite svoja prava!

Ombudsman za ljudska prava Republike Slovenije,
Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana
Besplatan broj telefona: 080 15 30
adresa e-pošte: info@varuh-rs.si

KADA ZATRAŽITI POMOĆ OMBUDSMANA?

Ako smatrate da su povrijeđena vaša ljudska prava ili osnovne slobode ili je došlo do neke druge neregularnosti.

Ako povredu ili neregularnost vrši:

Državni organ

upravni organ, centar za socijalni rad, poreska uprava, inspektorat, ministarstvo, državni parlament, drugi državni organ ...,

opština/općina, opštinska/općinska uprava, opštinski/općinski organ

Lokalni organ samouprave

Nosilac javne funkcije

javna agencija, komora u kojoj je članstvo obavezno.

KAKO DOBITI POMOĆ OMBUDSMANA?

Uputite ŽALBU Ombudsmanu koja treba da bude:

- U PISANOM OBLIKU (na slovenačkom jeziku ili na vašem maternjem jeziku ako ne govorite slovenački) i
- POTPISANA (takođe mora da sadrži vaše lične podatke).

Žalbu možete sami napisati, nije vam potrebna pomoć advokata.

- 1 U žalbi navedite okolnosti i činjenice iz slučaja (na primjer, kada je došlo do povrede, ko ju je prouzrokovao) i dostavite dokaze koje se odnose na taj slučaj.
- 2 Najlakši način da podnesete potpunu žalbu je da pronađete obrazac »Žalba Ombudsmanu« u dijelu sa informacijama na našoj internet stranici.
- 3 Prije nego što podnesete žalbu, možete kontaktirati Ombudsmana i postaviti svoja pitanja putem besplatnog broja telefona, adrese e-pošte ili lično.

KAKO OMBUDSMAN POSTUPA PO VAŠOJ ŽALBI?

Kada Ombudsman od pojedinca primi žalbu u pisanom obliku, on:

1. razmatra žalbu (ako su potrebna dodatna pojašnjenja, od vas se može tražiti da dostavite dodatni materijal);
2. utvrđuje svoju nadležnost;
3. odlučuje da li je žalba osnovana (Ombudsman obično ne razmatra žalbe ako je prošlo više od jedne godine od povrede);
4. utvrđuje činjenice i pravni osnov (ustav, pravne akte, zakone, provedbene propise);
5. može se obratiti organu na koji se žalba odnosi kako bi dobio sve dodatne neophodne informacije i mišljenje organa;
6. takođe se može obratiti drugim organima ako procijeni da je to neophodno radi sveobuhvatnog razmatranja vaše žalbe;

Ombudsman sprovodi samostalan i nezavisan postupak u svim predmetima. U tu svrhu on može dobiti sve neophodne informacije, pregledati dokumente i sprovesti najavljen ili nenajavljen pregled dokumentacije.

7. Kada dobije sve relevantne informacije, on donosi zaključke:

Ako Ombudsman utvrdi da je došlo do neregularnosti ili povrede, organu preporučuje:

da otkloni povredu (može dati preporuku kako otkloniti povredu ili predložiti isplatu štete)

da sprovede određeni postupak ponovo u skladu sa zakonom

pokretanje disciplinskog postupka protiv službenika organa koji su počinili utvrđenu neregularnost

8. na osnovu tih zaključaka može pripremiti konkretne preporuke za organ u vezi s otklanjanjem sistemskih neregularnosti, koji može uvrstiti u svoj godišnji izvještaj državnom parlamentu;
9. može obavijestiti javnost o svojim zaključcima (vaš identitet i lični podaci se ne otkrivaju).

POSTUPCI KOJE SPROVODI OMBUDSMAN SU POVJERLJIVI, BESPLATNI I NESLUŽBENI

Nekoliko primjera slučajeva u kojima Ombudsman može pomoći:

- ako organ ne obrazloži (na odgovarajući način) svoju odluku;
- ako inspektorat ili opštinska/općinska uprava ne da pouku o pravnom lijeku u svojoj odluci, čime je ona nepotpuna;
- ako centar za socijalni rad odlaže svoj odgovor ili odluku u vezi s određenim pravom;
- ako je obaviješten o povredi prava djeteta ili prava hendikepiranih lica, starih osoba, stranaca ili drugih ugroženih grupa;
- ako smatrate da je organ povrijedio vaša prava na:
 - privatn ili porodični život,
 - socijalno osiguranje,
 - zdravu životnu sredinu,
 - lično dostojanstvo i bezbjednost,
 - jednakost pred zakonom (diskriminacija),
 - slobodu okupljanja ili udruživanja,
 - slobodu nemiješanja u privatn ili porodični život,
 - pravni lijek ili sudsku zaštitu.

Ombudsman je takođe nacionalna institucija za ljudska prava.

Od januara 2021. godine on je nacionalna institucija za ljudska prava sa statusom u skladu s Pariskim principima Ujedinjenih nacija u vezi sa statusom nacionalnih institucija (1993), što znači da ispunjava sve međunarodne standarde rada na polju zaštite i promovisanja ljudskih prava u Sloveniji.

»Kako bismo izgradili svijet kakav želimo, tj. otporniji, pravičniji i održiv svijet, moraćemo nastaviti aktivno ulagati u mjere za otklanjanje nedostataka koji narušavaju ostvarivanje ljudskih prava i, konkretno, ponovo stavljaju torelanciju, saosjećajnost i humanost na prvo mjesto.«

Peter Svetina
Ombudsman za ljudska prava Republike Slovenije